

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

ÅRSRAPPORT

2022

INNHold

ÅRSBERETNING	3
OM PENSJONSKASSEN	4
NØKKELTALL	4
ORGANISASJON OG DRIFT	5
STYRETS ARBEID	5
RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING	6
Finansiell risiko	7
Forsikringsteknisk risiko	8
MARKED OG KAPITALAVKASTNING	8
RESULTATER OG -DISPONERING	9
ÅRSREGNSKAP OG NOTER	12

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

ÅRSBERETNING

2022

OM PENSJONSKASSEN

Teknologisk Institutt Pensjonskasse er opprettet av Stiftelsen Teknologiformidling (tidl. Stiftelsen Teknologisk Institutt) for ansatte og tidligere ansatte i Stiftelsen Teknologisk Institutt, Teknologisk Institutt AS og Teknologisk Institutt Sertifisering AS. Pensjonskassen ble opprettet med virkning fra 1. januar 2008. Pensjonskassen er en ytelsesbasert pensjonskasse der ytelsene er innenfor reglene i skatteloven. Pensjonskassen har både offentlig pensjonsplan og pensjonsplan etter lov om foretakspensjon. Pensjonskassen er lukket for opptak nye medlemmer.

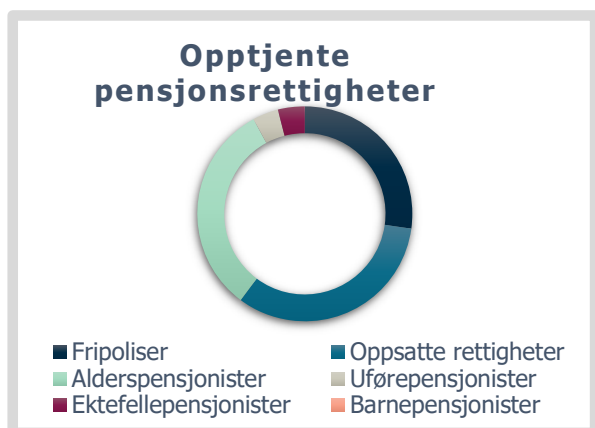
Styret ledes av Johan Peter Johansen og består i tillegg av fire styremedlemmer, hvorav en er uten tilknytning til foretaket, samt to varamedlemmer.

Pensjonskassen har ingen ansatte, men har utkontraktert nøkkelfunksjoner til profesjonelle tjenesteleverandører.

Pensjonskassen har forretningsadresse i Oslo.

Foretaksvalgte	Medlemsvalgte
<ul style="list-style-type: none"> • Johan P. Johansen (styreleder) • Ingrid Gjerdene • Lars Hammersbøen (ekstern)	<ul style="list-style-type: none"> • Håkon Salbu • Oddmund Værp (vara) • Grete Hals • Synnøve Løberg (vara)

NØKKELTALL

Premiereserven for opptjente pensjonsrettigheter utgjør MNOK 285,6 pr 31.12.2022, en økning på MNOK 5,9 seneste år.

Det ble utbetalt pensjoner for MNOK 12,1 i 2022.

Pensjonskassen er investert i globale og norske aksjer, internasjonale obligasjoner og anleggsobligasjoner.

Forvaltningen ga i 2022 en verdijustert avkastning på -3,2%, mens bokført avkastning ble 1,3 %.

Gjennomsnittlig verdijustert avkastning er 4,06% for de siste 5 år.

Medlemskap	2022	2021
Oppsatte rettigheter	378	392
Fripoliser	85	88
Pensjonister	252	246

ORGANISASJON OG DRIFT

Pensjonskassen er omfattet av allmennaksjelovens krav til representasjon av begge kjønn i styret. Pensjonskassens styre forutsetter derfor at man ved valg av styrerepresentanter, har og følger planer for å fremme likestilling. For å tilfredsstille regelverket, skal de foretaksvalgte i styret, være representert med minst én av hvert kjønn. For de medlemsvalgte velges én av hvert kjønn, med tilhørende vararepresentant av samme kjønn. Dette tilfredsstilles i dag.

Pensjonskassen har ingen ansatte.

Pensjonskassen har avtaler med Gabler, om full administrasjon av pensjonskassens virksomhet, herunder daglig ledelse, aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon, utøvende aktuar, regnskapsføring og forsikringsteknisk administrasjon.

Det er ikke tegnet styreansvarsdekning for styret og daglig leder.

- Siri Marstrander Fodnes er pensjonskassens daglige leder.
- Utøvende aktuar er Gabler Pensjonstjenester ved Irene Byermoen.
- Aktuarfunksjon er Gabler Pensjonstjenester ved Anne Sundby Magnussen
- Risikostyringsfunksjon er Gabler Risk Management ved Leif-Tore Træen

Pensjonskassens midler har vært forvaltet under avtale med Mercer AS.

Pensjonskassens internrevisjonsfunksjon ivaretas gjennom avtale med Deloitte og eksternrevisjon utføres av BDO.

STYRETS ARBEID

Styret har i 2022 arbeidet med oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, arbeid knyttet til finansforvaltningen og endelig tilpasning til nytt tjenestepensjonsdirektiv.

I påvente av nytt tjenestepensjonsdirektiv for norske pensjonskasser (innføres 01.01.2023), har styret iverksatt nye nøkkel- og kontrollfunksjoner. Aktuar- og risikostyringsfunksjon samt internrevisjonsfunksjon er nyetablerte nøkkel- og kontrollfunksjoner med direkte rapporteringslinje til styret. Videre har styret etablert fullmaktstruktur, bearbeidet strategi og styringsdokumentasjon og utviklet sine digitale løsninger gjennom året. Pensjonskassens virksomhet er med dette tilpasset og tilrettelagt for videre drift, hensyntatt de krav som pensjonskassen underlegges fra nyttår.

Styret har løpende fokus på pensjonskassens risikobærende evne og kapital situasjon.

Kapitalforvaltningen gis omfattende behandling i alle ordinære styremøter. Dette kommer i tillegg til månedlig rapportering om avkastning og utvikling i kapitalmarkedet. Det utarbeides kvartalsregnskap, basert på oppdaterte forsikringsmessige avsetninger. Styret gjennomgår årlig både forsikringsstrategi med forsikringsteknisk beregningsgrunnlag og reassuransedekning samt investeringsstrategien.

Styret har gjennom året praktisert fysiske styremøter, og den fra før kjente styrehverdagen er gjenopprettet. Man har fortsatt tilpasset seg en hverdag preget av digitale kommunikasjonsplattformer slik at det også er mulighet til å delta digitalt. Det har i løpet av året vært avholdt 5 styremøter, et av disse

som digitalt møte. Styret har gjennomført egevaluering og det ble ikke avdekket mangler til hinder for videre arbeid.

Videre har styret løpende blitt orientert om den kommende innføring av EUs pensjonskassedirektiv (IORP II) i regelverket for norske pensjonskasser og andre regelverksendringer relevant for pensjonskassen.

Internkontroll er fulgt opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering samt faste poster i styremøtene. Pensjonskassens revisor har avgitt bekreftelse til styret i denne forbindelse. Etter styrets vurdering er internkontrollen tilfredsstillende og det har ikke vært rapportert om vesentlig avvik eller endringer i den operasjonelle driften.

RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING

Styret har det overordnede ansvaret for, og vurderer pensjonskassens risikosituasjon jevnlig. De vesentligste risikoer er markedsrisiko knyttet til eiendelene, renterisiko knyttet til forpliktelsene, forsikringsteknisk risiko samt operasjonell og regulatorisk risiko. Styret har stilt rammer og krav for de viktigste forhold og det er etablert rutiner for løpende rapportering. Strategiene er fastlagt ut fra at medlemmenes rettigheter til enhver tid skal være fullt sikret etter de lover, regler og forskrifter som er fastsatt for pensjonskasser.

Pensjonskassens risikostyringssystem fra 2023 er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer og i tråd med regulatoriske krav. **Førstelinen** har ansvaret for risikostyring og utøvelsen av daglig drift, **andrelinjen** for overvåkning og rapportering og **tredjelinjen** består av uavhengige kontroller.

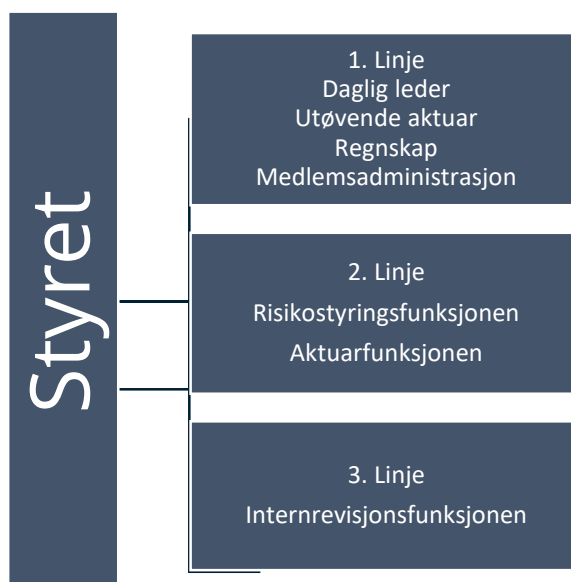
Risikostyringsfunksjonen har ansvar for løpende kontroll og overvåkning av pensjonskassens solvenssituasjon, samt overordnede- og enkeltstående risikoelementer. Funksjonen skal fasilitere den årlige gjennomføring egenvurdering av risiko (ORA).

Pensjonskassens aktuarfunksjon har et kontrollansvar knytte til hele virksomhetsstyringen på forsikringsområdet, og skal påse at pensjonskassens virksomhet blir drevet på en forsikringsteknisk forsvarlig måte.

Pensjonskassens uavhengige internrevisjons-funksjon kontrollerer at pensjonskassen er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Pensjonskassens eksponering for markedsrisiko omfatter risiko for fall i aksjemarkeder, renteoppgang eller endret kredittprising som gir kurstap på obligasjoner, samt endringer i valutakurser. Risikostyringen omfatter bl.a. grenser for eksponering mot de enkelte aktiva-klasser og for tapspotensial i forhold til bufferkapital (solvenskapitaldekning målt i stresstest). Styret følger avkastningen og bufferkapitalsituasjonen tett gjennom året. Bufferkapital er definert som summen av egenkapital, reserver og avsetninger som kan tapes i regnskapsåret uten at myndighetenes minimumskrav til ansvarlig kapital brytes.

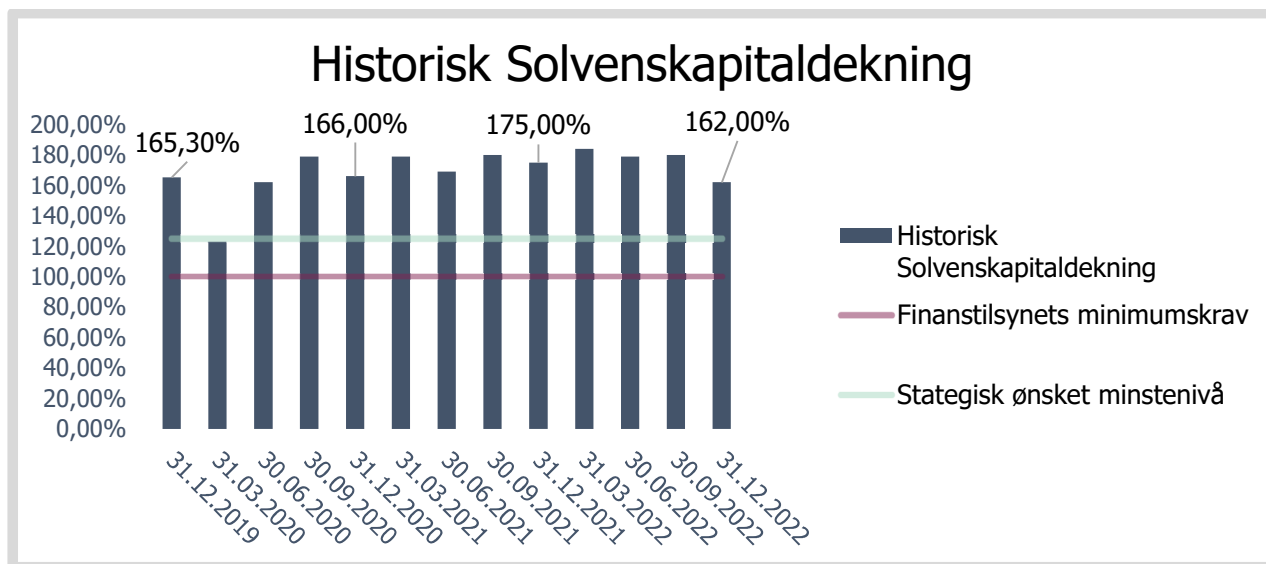
Pensjonskasser er pålagt å rapportere og følge opp risikoeksponering gjennom en egen stresstest. Pensjonskassen skal analysere hvordan uvanlige markedsforhold, herunder rente og valutakursendringer, samt utslag av forsikrings- og kredittrisiko, vil påvirke pensjonskassens bufferkapital. Analysene utføres med utgangspunkt i retningslinjer fra Finanstilsynet for rapportering av Stresstest. Stresstesten er basert på virkelige verdier av eiendeler og forpliktelser og en definisjon av bufferkapital under forutsetning av at pensjonskassen avvikes. Styret overvåker pensjonskassens risiko målt etter denne stresstesten kvartalsvis,

eller oftere ved behov, og skal vurdere tiltak dersom solvenskapitaldekningen gir grunn til å tro at pensjonskassens fremtidige finansielle stilling er utsatt.

Styret har definert et strategisk ønsket minstenivå for solvenskapitaldekningen på 125%, dette for å påse at pensjonskassen har handlingsrom før eventuelt brudd med myndighetens minstekrav på 100%.

Ved årsskiftet oppfyller Pensjonskassen myndighetens minimumskrav til ansvarlig kapital med en solvenskapitaldekning på 162 prosent både med og uten overgangsregler. Utviklingen i solvenskapitaldekningen vises under for de seneste år.

Ut fra den finansielle risikoeksponeringen, pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi, forventninger til avkastning og utvikling i pensjonskassens medlemsbestand, anser styret at pensjonskassens bufferkapital ved utgangen av 2022 er tilfredsstillende.

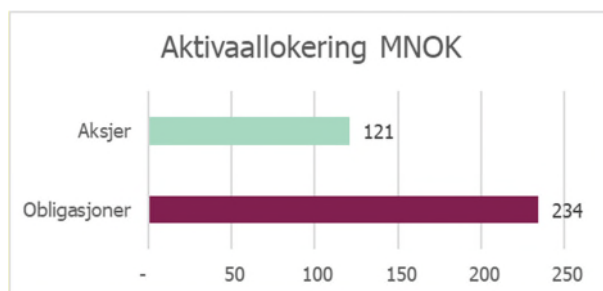
Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer i Norge, utlandet og norske obligasjoner. Renterisikoen er knyttet til både aktiva og passiva siden og fall i eiendelenes verdier er derfor pensjonskassens største risiko. Den finansielle risikoen omfatter også rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Investeringsstrategien gjennomgås årlig, og selve strategidokumentet gjennomgikk en grundig revisjon i 2020. Basert på renteoppgangen gjennom 2022 gjøres det tilpasninger i porteføljen for å øke durasjonen på et høyere rentenivå.

Ved utgangen av året hadde pensjonskassen rundt MNOK 355 til forvaltning og porteføljens strategiske fordeling og allokering vises i figurene nedenfor:

Beholdning	Allokering	Strategisk fordeling			
		Min	Norm	Maks	Avvik
Anleggsobligasjoner	50,5 %	40 %	50 %	60 %	0,5 %
Globale Aksjer	16,6 %	14 %	17 %	19 %	-0,4 %
Globale Obligasjoner	15,5 %	10 %	16 %	20 %	-0,5 %
Norske Aksjer	17,4 %	10 %	17 %	30 %	0,4 %
Sum	100 %	100 %	100 %	0 %	

Finansstrategiens risikoprofil vurderes løpende.

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene i så vel aksjer som rentepapirer anses å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet egen strategi for forsvarlig likviditetsstyring i pensjonskassen.

Kredittrisikoen i pensjonskassens forvaltning vurderes som moderat. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi er basert på kredittvurderinger foretatt av pensjonskassens kapitalforvalter. Pensjonskassen har plassert sine midler både i verdipapirfond og enkeltpapirer.

Premien innbetales kvartalsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretaket den er opprettet for, anses å være liten.

Forsikringsteknisk risiko

Forsikringsrisiko er risikoen for økning i pensjonsforpliktelsene som følge av at de forutsatte beregningene for dødelighet og uførhet avviker fra den faktiske utviklingen. Pensjonskassens tariffer er tilpasset forsikringsteknisk risiko og løpende driftskostnader. Resultatutviklingen avhenger dermed i hovedsak av avkastning fra finansforvaltningen ut over pliktig tilførsel til premiereserven, den såkalte beregningsrenten. Foretaket bærer ansvaret for premietilskuddet. Forsikringsteknisk oppgjør og regnskapsrapportering skjer kvartalsvis. Pensjonskassen benytter et dynamisk dødelighetsgrunnlag, K2013, med virkning fra 1. januar 2014.

Det er etablert rutiner for måling av forsikringsrisiko. Dette gjøres ved å sammenligne risikopremie i beregningsgrunnlaget mot gjennomsnittlig risikoresultat for uførhet, død og opplevelse siste 5-årsperiode. Tilsvarende gjøres det beregning av hva de dyreste risikotilfellene kan medføre av reserveavsetninger for pensjonskassen. Rutinene er beskrevet i pensjonskassens forsikringsstrategi som gjennomgås årlig. Forsikringsrisiko begrenses ved gjenforsikring for katastrofetilfeller.

MARKED OG KAPITALAVKASTNING

2022 var et svakt år i kapitalmarkedene, og det var et betydelig fall i både aksje- og obligasjonsverdier. Den store driveren for utviklingen, og følgelig det store temaet i finansmarkedene i 2022, var den høye inflasjonen og sentralbankenes rentehevinger for å forsøke å temme inflasjonen.

Siden inflasjonsmål ble innført som styringsmål for sentralbankenes pengepolitikk, er det første gang vi opplever så høy inflasjon som nå. Samtidig som styringsrentene økte raskt gjennom året, ble også forventningene til styringsrentene frem i tid økt, noe som skjøv markedsrentene opp og dro obligasjonsverdier ned. Den negative verdi- og avkastningseffekten av renteoppgangen er større dess lenger løpetid på obligasjonene.

Referanseindeksen for norske obligasjoner med 3-års rentedurasjon var ned 2,0 % i løpet av året, mens indeksen for internasjonale obligasjoner med ca. 7 års rentedurasjon var ned 12,2 %.

Raskt økende renter var også negativt for aksjeverdier, som i stor grad falt i takt med høyere renter. Aksjemarkedene som falt verden over, etter flere år med oppgang. Den brede globale aksjeindeksen, MSCI All Countries World Index, var ned 16,0 % i løpet av året målt i lokal valuta. Målt i norske kroner var samme indeks ned 9,3 %. Avkastningsforskjellen reflekterer at den norske kronen svekket seg betydelig gjennom året, spesielt mot amerikanske dollar.

Foruten energi, var det negativ avkastning i alle sektorer internasjonalt. Avkastningen i energisektoren var over 30 % målt i amerikanske dollar. Kommunikasjon, diskresjonært konsum og IT var sektorene som falt mest. Den sterke avkastningen i energisektoren, er en viktig forklaring på at det norske aksjemarkedet

klarte seg relativt sett godt gjennom året. Hovedindeksen på Oslo Børs var ned 1,0 % i løpet av året, mens fondsindeksen OSEFX var ned 7,1 %.

Pensjonskassens portefølje av globale aksjer ga en samlet avkastning på -18,21%, mens avkastning for norske aksjer var -5,81%.

Obligasjonene i porteføljen bidro med 1,69% avkastning.

RESULTATER OG -DISPONERING

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser. Eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Pensjonskassers regnskap er fordelt på forsikringsfond (teknisk resultat, kollektivportefølje) og egenkapital (ikke-teknisk resultat, selskapsportefølje). Kollektivporteføljen og selskapsporteføljen forvaltes samlet. Hvert av de ulike elementer i resultatet fordeles for seg. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Pensjonskassens resultat og finansielle stilling.

Etter belastning av garantert rente med MNOK 8,0 og endring av kursreguleringsfond med - MNOK 5,5 ble renteresultatet MNOK -13,6. Pensjonskassen har over tid hatt fokus på å styrke soliditeten, i forhold til de regulatoriske krav til soliditet og bufferkapital, som i dag foreligger. Dette er fortsatt pensjonskassens primære fokus. Renteresultatet for kollektivordningen ble negativt med MNOK -12,3 som belastes bufferfond, mens renteresultatet for fripolisene ble MNOK -1,3 som belastes tilleggsavsetningene. Netto risikoresultat ble MNOK 0,6, henholdsvis MNOK 1,3 for fripolisene og MNOK -0,66 for den offentlige ordningen. Det negative risikoresultatet for den offentlige ordningen belastes risikoutjevningfondet, mens resultatet fra fripolisene tilføres med 50% til risikoutjevningfond mens resterende fordeles forholdsmessig regulering av pensjonister og regulering av fripoliser. Kostnadsresultatet ble MNOK -0,08, som belastes egenkapitalen. Rentegarantipremie og fortjenesteelement på forsikringsrisiko utgjorde samlet MNOK 1,3. Teknisk resultat ble MNOK - 2,9.

Selskapsporteføljens resultat ble MNOK -1,9. Regnskapsmessig totalresultat ble MNOK -4,26, etter hensyntatt skattekostnad, som belaster egenkapital.

Resultatanalyse	2022
Risikoresultat	631
Kostnadsresultat	-83
Renteresultat	-13 615
Samlede resultatelementer	-13 067
Rentegaranti- og fortjenesteelementpremie	1 342
Disponert til/fra premiefond, pensj.reg. og frip.	-748
Disponert til/fra tilleggsavsetninger/ bufferfond	13 824
Avsetning ny adm. reserve fripoliser	-4 183
Resultat teknisk regnskap	-2 832
Avkastning til RUF	-109
Avkastning til premiefond/POF	0
Teknisk resultat fra regnskap	- 2 941
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-1 973
Skattekostnader	661
Totalresultat til disponering	-4 254
Overført til/fra risikoutjevningfond	-91
Avkastning på risikoutjevningfond	109
Overført fra/til egenkapital	4 237
Sum disponert	4 255

Solvensmarginkapital var beregnet til MNOK 56,5 mens solvensmarginkravet utgjorde MNOK 11,7 (484,5%), en nedgang på 68 prosentpoeng fra året før. Pensjonskassen er fortsatt godt rustet til å tåle naturlige svingninger i finansmarkedene.

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling ut over det som er nevnt under avsnittet markeds- og kapitalavkastning. Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

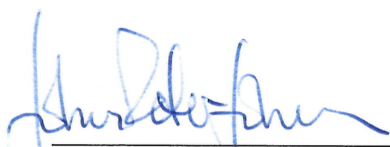
UTSIKTER FREMOVER

Pensjoner er en viktig del av ansettelsesvilkår og trygghet for velferd. Årsregnskapet for 2022 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift av pensjonskassen. Styret legger vekt på å opprettholde en soliditet som gjør det mulig å ha en diversifisert aktivasammensetning, som på sikt vil gi pensjonskassen meravkastning i forhold til alternative pensjonsinnretninger. Pensjonskassens finansielle stilling anses å være tilfredsstillende, og tilpasset investeringsstrategien og det etablerte opplegg for risikostyring.

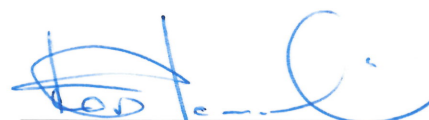
Pensjonskassen følger tett utviklingen i rentenivået. Pensjonskassen har ved behov dialog med sin sponsor og løpende tjenesteleverandør, for å sikre tryggheten for pensjonskassens medlemmer.

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 1.7.2022. Lovens formål er å fremme at virksomheter aktivt arbeider med å avdekke og håndtere negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold i egen virksomhet og i leverandørkjedene sine, herunder å utføre og redegjøre for aktsomhetsvurderinger, samt gi informasjon til den som retter forespørsel. Foreløpig tolkes regelverket dithen at pensjonskassen ikke er omfattet av lovverket, men vil sørge for hurtig tilpasning ved behov.

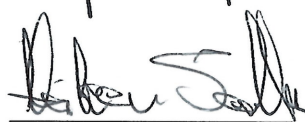
Oslo, 15. mars 2023

Johan Peter Johansen
Styreleder

Ingrid Gjerdene

Lars Hammersbøen

Grete Hals

Håkon Salbu

Siri Marstrander Fodnes
Daglig leder

Teknologisk Institutt Pensjonskasse
Årsregnskap og Noter
2022

Årsregnskap
2022
for

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 992 109 564

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP	Note	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	19	9 941	14 385
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	20	-23	-24
Sum premieinntekter for egen regning		9 919	14 361
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		5 181	5 018
2.4 Verdiendringer på investeringer		-16 068	8 012
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		-360	16 384
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-11 247	29 415
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	21	-12 149	-9 284
Sum pensjoner mv.		-12 149	-9 284
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	17	-5 219	-9 030
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	17	1 570	-259
6.3 Endring i kursreguleringsfond	17	5 527	-8 012
6.4 Endring i bufferfond	17	21 345	0
6.5 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	17,18	-9 032	-20
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		14 191	-17 321
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	25	0	-12 021
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	25	-748	-605
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-748	-12 626
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	22	-641	-821
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	22	-2 268	-2 202
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-2 909	-3 023
11. Resultat av teknisk regnskap	23,24,25	-2 943	1 522

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Resultatregnskap

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		848	713
12.4 Verdiendringer på investeringer		-2 631	1 139
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		-59	2 329
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-1 842	4 182
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader	22	-105	-117
14.2 Andre kostnader	22	-26	-36
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-131	-153
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		-1 973	4 029
16. Resultat før skattekostnader		-4 916	5 551
17. Skattekostnader	26	661	-484
20. TOTALRESULTAT	25	-4 255	5 067
Overført fra/til risikoutjevningfond	25	-91	-19
Avkastning på risikoutjevningfond	25	109	-215
Overført fra/til egenkapital	25	4 237	-4 833
SUM OVERFØRT		4 255	-5 067

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Balanse

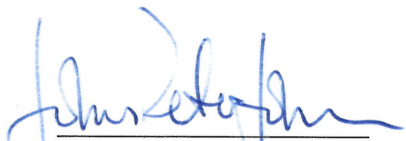
EIENDELER	Note	31.12.2022	31.12.2021
<i>Tall i hele tusen</i>			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	2	23 485	16 813
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3	16 717	13 985
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	4	7 476	8 063
2.4.3 Utlån og fordringer	5	2 385	1 348
Sum investeringer		50 062	40 209
3. Fordringer			
3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter	8	0	11 771
Sum fordringer		0	11 771
4. Andre eiendeler			
4.3 Eiendeler ved skatt	26	2 033	1 371
Sum andre eiendeler		2 033	1 371
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		66	29
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		52 160	53 380
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	2	149 293	146 439
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3	106 267	121 810
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	4	47 525	70 225
6.4.3 Utlån og fordringer	5	15 159	11 743
Sum investeringer i kollektivporteføljen		318 244	350 217
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		318 244	350 217
SUM EIENDELER		370 404	403 597

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Note	31.12.2022	31.12.2021
<i>Tall i hele tusen</i>			
10. Innskutt egenkapital		41 657	38 657
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		3 323	3 341
11.2 Annen opptjent egenkapital		6 847	11 084
Sum opptjent egenkapital		10 170	14 425
12. Ansvarlig lånekapital mv.			
12.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital	13	3 000	3 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.		3 000	3 000
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	16,17	285 594	279 659
13.2 Tilleggsavsetninger	16,17	10 083	30 553
13.3 Kursreguleringsfond	16,17	4 052	27 184
13.4 Bufferfond	16,17	15 161	0
13.5 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16,17,18	31	9 480
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		314 921	346 876
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	26	7	11
Sum avsetninger for forpliktelser		7	11
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser	9	650	628
Sum forpliktelser		650	628
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		370 404	403 597

Oslo, 15. mars 2023

Johan Peter Johansen
Styreleder

Håkon Salbu
Styremedlem

Lars Johan Hammersbøen
Styremedlem

Grete Kyung Ah Hals
Styremedlem

Ingrid Gjerdene
Styremedlem

Siri Marstrander Fodnes
Daglig leder

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Egenkapitaloppstilling

Egenkapital	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>		
Innskutt egenkapital 01.01	38 657	36 657
Innbetalt i året	3 000	2 000
Innskutt egenkapital 31.12	41 657	38 657
Annen opptjent egenkapital 01.01	11 084	6 251
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	-4 237	4 833
Annet opptjent egenkapital 31.12	6 847	11 084
Risikoutjevningfond 01.01	3 341	3 107
Overført fra/til risikoutjevningfond	91	19
Avkastning på risikoutjevningfond	-109	215
Risikoutjevningfond 31.12	3 323	3 341
Evigvarende ansvarlig lånekapital 01.01	3 000	3 000
Evigvarende ansvarlig lånekapital 31.12	3 000	3 000

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Kontantstrømoppstilling

	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	3 200	0
Finansinntekter	5 414	6 049
Utbetalte pensjoner mv.	-12 149	-9 284
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassuranse	-3 036	-3 164
Andre inntekter/kostnader	-26	-36
Endring i periodiseringer	-20	3 113
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-6 618	-3 322
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	-4 990	14 518
Netto investert i rentebærende verdipapirer	12 414	-23 215
Netto investert i andre finansielle eiendeler	646	843
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	8 070	-7 853
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	3 000	2 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	3 000	2 000
Likviditetsbeholdning 1.1.	13 091	22 266
Netto kontantstrøm for perioden	4 453	-9 175
Likviditetsbeholdning 31.12.	17 544	13 091

Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Den internasjonale regnskapsstandarden IFRS 9 trer i kraft 1. januar 2023. Finansdepartementet har fastsatt forskriftsregler som viderefører adgang til å regnskapsføre visse investeringer til amortisert kost.

Pensjonskassen fører forvaltningskostnader etter bruttometoden som innebærer at fondskurser korrigeres for administrasjonskostnadene i fondet.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden.

Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Bufferfond

Pensjonskassen har anledning til å avsette hele eller deler av avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond for å sikre soliditeten. Bufferfondet kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget. Midler som er avsatt til bufferfond kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal følgende år benyttes til å regulere de løpende pensjoner.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse.

Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,25 % for formue over fastsatt bunnfradrag. Formuesskatt inngår i andre kostnader i selskapsporteføljen.

NOTE 2 - FINANSIELLE EINDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST**Investeringer som holdes til forfall***Tall i hele tusen*

	Pålydende verdi	Kostpris	Amortisert verdi	Påløpte renter
Banker	27 000	26 307	26 298	250
Kommunalt eide aksjeselskaper mv.	10 000	9 962	9 971	94
Kommuneforvaltningen	22 000	22 017	22 014	290
Kredittforetak	3 000	3 000	3 000	15
Livsforsikringsselskaper og pensjonskasser	5 000	5 077	5 074	3
Private aksjeselskaper mv	51 700	51 900	51 809	588
Skadeforsikringsselskaper	9 000	8 797	8 824	98
Statlig eide aksjeselskaper mv	14 000	13 967	13 971	62
Utenlandske sektorer i alt	31 000	30 016	29 989	427
Sum investeringer som holdes til forfall	172 700	171 041	170 950	1 828
<i>Andel selskapsportefølje</i>			23 236	248
<i>Andel kollektivportefølje</i>			147 714	1 579
Total andel investeringer som holdes til forfall			172 778	
Selskapsportefølje			23 485	
Kollektivportefølje			149 293	
Beholdningsendringer				
Inngående balanse 01.01			162 040	
Tilgang			38 844	
Avgang			-29 900	
Amortisering			-34	
Utgående balanse 31.12			170 950	

Gjennomsnittlig effektiv rente er 3,11 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 5 178. Pålydende verdi er TNOK 172 700 hvilket gir en forskjell mot balanseført på TNOK 1 750. Verdipapirene i beholdningen er børsnotert. Porteføljene forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning.

NOTE 3 - AKSJER OG ANDELER**Aksjer***Tall i hele tusen*

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindreverdi
Pareto Staur SPV I	179	1 748	441	-1 307
Petricore Ltd	8 394	1 550	1 655	105
Sum aksjer		3 299	2 096	-1 203
<i>Andel selskapsportefølje</i>			285	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			1 811	

Aksjefond*Tall i hele tusen*

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindreverdi
Alfred Berg Gambak	1 290	51 343	61 860	10 516
Mercer Passive Global Equity Fund (UCITS)	14 601	16 361	18 646	2 285
MGI Emerging Market Equity Fund	10 012	10 039	8 239	-1 800
MGI Global Equity Fund	28 230	29 380	32 143	2 763
Sum aksjefond		107 124	120 888	13 764
<i>Andel selskapsportefølje</i>			16 432	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			104 456	

Total andel aksjer og andeler

Selskapsportefølje	16 717
Kollektivportefølje	106 267

Verdipapirene er vurdert til markedsverdi, dvs sist kjent kurs på børs. Ved omregning av verdipapirer i utenlandsk valuta, benyttes valutakurser pr 31.12. Papirene forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning og Mercer.

Risikoprofil i aksjeporteføljen

Pensjonskassen hadde ved utgangen av året en eksponering på 17,4 % mot det norske aksjemarkedet og en eksponering på 16,9 % mot det internasjonale aksjemarkedet. Av disse var eksponering mot type-1 aksjer 32,0 % og eksponering mot type-2 aksjer 2,3 %. Klassifiseringen er basert på regelverk for forenklet solvenskapitaldekning. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert, og har vært stabil gjennom året. Investeringene gjøres iht. kapitalforvaltningsstrategien, og følges opp løpende av investeringsrådgiver. Det foretas månedlig rapportering av avkastning og oppfølging av rammer aksjeinvesteringer er diversifiserte.

NOTE 4 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Rentefond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindreverdi
Alfred Berg Høyrente CII NOK	103 452	10 928	11 693	765
Alfred Berg Nordisk Ansvarlig Kapital	101 096	9 713	9 856	143
Alfred Berg Nordic Investment Grade I	30	3	3	0
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1 Robeco	20 528	21 318	20 836	-482
Mercer Short Duration Global Bond Fund 2 Pimco	12 597	13 093	12 613	-479
Sum andeler i obligasjonsfond		55 055	55 001	-54
Andel selskapsportefølje			7 476	
Andel kollektivportefølje			47 525	

Total andel rentebærende verdipapirer

Selskapsportefølje	7 476
Kollektivportefølje	47 525

Fondene er eksponert for renterisiko og kredittrisiko. Verdipapirene er vurdert til markedsverdi, dvs. siste kjente kurs på børs. Fondene forvaltes av Mercer.

NOTE 5 - UTLÅN OG FORDRINGER

Tall i hele tusen

	2022	2021
Bankinnskudd	17 544	13 091
Sum utlån og fordringer	17 544	13 091
Andel selskapsportefølje	2 385	1 348
Andel kollektivportefølje	15 159	11 743
Bundne midler skattetrekkkonto	454	425

NOTE 6 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDIG OVER RESULTAT

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12.2021
Aksjer og andeler	0	120 888	2 096	122 984
Rentebærende verdipapirer	0	55 001	0	55 001
Utlån, fordringer og bankinnskudd	0	17 544	0	17 544
Totalt	0	193 432	2 096	195 528

NOTE 7 - FINANSIELL RISIKO

Kategoriseringen er basert på regelverket for forenklet solvenskapitaldekning. Gjennomlysning av fond er gjort der data er tilgjengelig.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer og rentebærende verdipapirer. Investeringer foretas i verdipapirfond og diskresjonært forvaltede porteføljer. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende finansstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av året investeringer i rentebærende papirer på MNOK 218,0. Markedsverdivektet durasjon er på 3,2 år. Porteføljeverdien vil falle med ca. MNOK 6,9 ved et parallelt skift i rentekurven på +1 %. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor investment grade. En mindre andel av renteporteføljen er investert i global high yield. Pensjonskassens renteinvesteringer innenfor investment grade utgjorde ved utgangen av året 72 %, eksponering mot statsobligasjoner utgjorde 1 %. Øvrig eksponering er mot papirer innen high yield og ikke ratede papirer. Premien innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretakene den er opprettet for, ansees å være liten.

Valutarisiko

Valutarisiko består av risikoen for tap når valutakursene endres. Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Valutasikring av utenlandske aksjeplasseringer vurderes løpende. Pensjonskassen har per utgangen av året en valutaeksponering på 3 % av forvaltningskapitalen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 8 - FORDRINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Premiefordringer	0	11 771
Andre fordringer	0	0
Sum fordringer	0	11 771

NOTE 9 - AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Avsatte renter på innskutt EK	90	68
Skattetrekk og offentlige avgifter	463	441
Gjeld til forvalter	21	77
Annen gjeld	76	43
Sum avsetning for forpliktelser	650	628

NOTE 10 - SOLVENSMARGIN

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Innskutt kjernekapital	41 657	38 657
Opptjent egenkapital	6 847	11 084
Evigvarende ansvarlig lån	3 000	3 000
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-1 700	-4 023
Netto ansvarlig kapital	49 803	48 718
50 % av risikoutjevningfond	1 661	1 670
50 % av tilleggsavsetning	5 042	15 277
50 % av bufferfond	7 580	0
Sum annen solvensmarginkapital	14 283	16 947
Solvensmarginkapital	64 087	65 665
Minstekrav til solvensmargin	11 663	11 882
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	549,5 %	552,6 %

NOTE 11 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
SOLVENSKAPITAL		
Innskutt egenkapital	41 657	38 657
Opptjent egenkapital	6 847	11 084
Justering i avsetninger	29 776	19 408
Sum kapital gruppe 1	78 279	69 149
Ansvarlig lånekapital	3 000	3 000
Risikoutjevningfond	3 323	3 341
Sum kapital gruppe 2	6 323	6 341
Tilleggsavsetninger	10 083	30 553
Kursreguleringsfond	4 052	27 184
Bufferfond	15 161	0
Merverdi (eller mindreverdi) av eiendeler utover bokført verdi	-9 720	-88
Samlet ansvarlig kapital	104 178	133 139
SOLVENSKAPITALKRAV		
Markedsrisiko	61 691	77 433
Livsforsikringsrisiko	28 892	26 610
Motpartsrisiko	434	874
Korrelasjonseffekter	-16 508	-16 711
Operasjonell risiko	1 246	1 431
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-11 363	-13 446
Samlet solvenskapitalkrav	64 392	76 192
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	39 787	56 947
Solvenskapitaldekning	162 %	175 %

NOTE 12 - KAPITALAVKASTNING

	2022	2021	2020	2019	2018
Kapitalavkastning på kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	-3,2 %	9,0 %	5,2 %	8,1 %	2,6 %
Bokført avkastning	1,3 %	6,9 %	9,9 %	6,3 %	6,5 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	-3,2 %	9,0 %	5,2 %	8,1 %	2,6 %
Bokført avkastning	-3,2 %	9,0 %	5,2 %	8,1 %	2,6 %

Pensjonskassen har felles forvaltning derfor er verdijustert avkastning lik for kollektiv- og selskapsporteføljen.

NOTE 13 - ANSVARLIG LÅN

Tall i hele tusen	2022	2021
Ansvarlig lånekapital 01.01	3 000	3 000
Ansvarlig lånekapital 31.12	3 000	3 000

Avtale 1 av 26.10.2008 med Stiftelsen Teknologisk Institutt, evigvarende ansvarlig lånekapital TNOK 3 000.

Pensjonskassen betaler henholdsvis en margin stor 0 % p.a. for de første 10 år av lånets løpetid, og deretter en margin stor 0,75 % p.a. Det er belastet TNOK 23 i rente for 2022.

NOTE 14 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen hadde både offentlig pensjonsplan og pensjonsplan etter lov om foretakspensjon for ansatte i Teknologisk Institutt og tilknyttede selskaper. De ytelsesbaserte pensjonsplanene er bragt til opphør. For den offentlige planen gis de ansatte en oppsatt rettighet.

Fripolisene etter den private planen forvaltes i pensjonskassen.

Foretakene som inngår i ordningen er Stiftelsen Teknologisk Institutt, Teknologisk Institutt AS og Teknologisk Institutt Sertifisering AS.

Ved årsskiftet var det i pensjonskassen 378 medlemmer med oppsatt rett og 85 fripoliser.

Det var totalt 256 pensjonister i kassen.

NOTE 15 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehyppheten vil med dagens bestand innebære en belastning på TNOK 138 på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppheten vil være en økning i premiereserven på TNOK 398. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på TNOK 7 239.

NOTE 16 - FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Forsikringsforpliktelse fordelt på hovedbransje og delbransjer

Tall i hele tusen

	Hoved- bransje	Delbransje	Fripoliser
	Kollektiv rente- og pensjons-forsikring	Foretaks-pensjons-ordninger uten investeringsvalg	
Premiereserve mv.	285 594	182 159	103 435
Tilleggsavsetninger	10 083	0	10 083
Kursreguleringsfond	4 052	0	4 052
Bufferfond	15 161	15 161	0
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering	31	0	31
Sum forsikringsforpliktelse	314 921	197 320	117 601

NOTE 17 - ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Tall i hele tusen

	Premie-reserve mv.	Tilleggs-avsetninger	Kursreg. fond	Bufferfond	Premiefond	POF
1. Inngående balanse	279 659	30 553	27 184	0	9 042	438
2. Resultatføre endringer i forsikringsforpliktelse						
2.1 Netto resultatførte avsetninger	5 219	-1 570	-5 527	-21 345	9 032	0
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	0	0	0	0
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	716	0	0	0	0	31
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	5 935	-1 570	-5 527	-21 345	9 032	31
3. Ikke resultatførte endringer i						
3.1 Overføringer mellom fond	0	-18 901	-17 605	36 505	438	-438
3.2 Overføringer til/fra pensjonsforetaket	0	0	0	0	-18 512	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	0	-18 901	-17 605	36 505	-18 074	-438
4. Utgående balanse	285 594	10 083	4 052	15 161	0	31

NOTE 18 - PREMIEFOND

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021	2020
Premiefond 01.01.	9 042	5 863	2 269
Innbetalt til premiefond	3 200	0	0
Belastet premie	-9 941	-14 385	-5 913
Fordring premie (endring)	-11 771	8 353	3 417
Overført fra Pensjonistenes overskuddsfond	438	169	226
Overført fra bufferfond	9 032	0	0
Overskudd på avkastningsresultatet	0	8 456	5 863
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	0	586	0
Premiefond 31.12.	0	9 042	5 863
Fordeling av premiefond per 31.12. per medlemsselskap			
Stiftelsen Teknologiformidling	0	9 042	5 863
Premiefond 31.12.	0	9 042	5 863
Premiefondet i prosent av premien	0 %	63 %	99 %

NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Brutto forsikringsteknisk premie	6 675	11 594
Administrasjonspremie	1 924	1 513
Premie for rentegaranti	857	819
Premie for fortjenesteelement	485	459
Sum forfalt premie	9 941	14 385

NOTE 20 - GJENFORSIKRING

Pensjonskassen har inngått katastrofereassuransavtale med Arch Re. Forsikringen dekker utbetalinger ved død og uførhet forårsaket av én hendelse der to eller flere personer dør eller blir ufør. Maksimal erstatning er 15 mill. kroner med en egenandel på 1 mill. kroner. Premie for 2022 var TNOK 23.

NOTE 21 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Alderspensjoner	12 754	12 021
Uførepensjoner	770	885
Ektefellepensjoner	2 034	2 047
Barnepensjoner	142	150
Avgitt samordning pensjoner	2 086	1 378
Mottatt samordning pensjoner	-5 636	-7 196
Sum pensjoner	12 149	9 284

NOTE 22 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Tall i hele tusen

	2022	2021
Kundeportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	85	83
Honorar administrasjon og daglig ledelse	1 590	1 305
Honorar administrasjon øvrig	287	350
Honorar lovpålagt revisjon	0	122
Styrehonorar, inkl AGA	276	324
Kontingent, inkl. finanstillingsavgift	18	18
Andre administrative kostnader	97	84
Brutto forvaltningshonorar	555	738
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	2 909	3 023

Det er mottatt faktura for revisjonshonorar for 2022 på TNOK 66 i 2023.

Selskapsportefølje

Honorar og omkostninger verdipapirer	14	12
Andre administrative kostnader	26	36
Brutto forvaltningskostnader	91	105
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	131	153

NOTE 23 - BRANSJEANALYSE MV. - RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP**Resultat av teknisk regnskap fordelt på hovedbransje og delbransjer**

Tall i hele tusen

	Hoved- bransje	Delbransje	
	Kollektiv rente- og pensjons-forsikring	Foretaks-pensjons-ordninger uten investeringsvalg	Fripoliser
1. Premieinntekter for egen regning	9 919	9 919	0
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-11 247	-7 195	-4 052
5. Pensjoner mv.	-12 149	-9 806	-2 343
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene – kontraktsfastsatte forpliktelser	14 191	9 978	4 213
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser	-748	0	-748
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-2 909	-2 388	-521
11. Resultat av teknisk regnskap	-2 943	508	-3 451

NOTE 24 - BRANSJEANALYSE MV. - RESULTATANALYSE**Resultatanalyse fordelt på hovedbransje og delbransje**

Tall i hele tusen

	Hoved- bransje	Delbransje	
	Kollektiv rente- og pensjons-forsikring	Foretaks-pensjons-ordninger uten investeringsvalg	Fripoliser
Avkastningsresultat	-13 724	-12 422	-1 302
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement	631	-656	1 287
Administrasjonsresultat	-83	-69	-14
Fortjenesteelement for risiko	485	485	0
Vederlag for rentegaranti	857	857	0
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	-11 835	-11 805	-29
Midler tilordnet forsikringskontrakter	-748	0	-748
Avsetning ny adm. reserve modell fripoliser	-4 183	0	-4 183
Til/fra tilleggsavsetning	1 511	0	1 511
Til/fra bufferfond	12 313	12 313	0
Resultat av teknisk regnskap	-2 942	508	-3 449

NOTE 25 - RESULTATANALYSE

Tall i hele tusen

	2022	2022	2022	2021
	Delbransje	Hovedbransje	Hovedbransje	
	<i>Foretaks- pensjons- ordninger uten investeringvalg</i>	<i>Fripoliser</i>	<i>Kollektiv rente- og pensjons-forsikring</i>	<i>Kollektiv rente- og pensjons-forsikring</i>
Uførisiko				
Risikopremie	285	267	552	584
Netto avsetning ved hendelser	-62	0	-62	0
Uførisikoresultat	223	267	490	584
Dødsrisiko				
Risikopremie	783	6	789	788
Netto avsetning ved hendelser	43	-42	1	-779
Dødsrisikoresultat	826	-36	790	9
Opplevelsesrisiko				
Risikopremie	-3 088	-745	-3 833	-3 628
Netto avsetning ved hendelser (frigjort)	1 417	1 810	3 227	3 735
Opplevelsesrisikoresultat	-1 671	1 065	-606	107
Avvik mellom faktisk og forventet utbetaling	-16	-4	-20	-102
Totalt risikoresultat før reassuranse	-638	1 292	654	598
Reassuranse premie	-18	-5	-23	-24
Reassuranseresultat	-18	-5	-23	-24
Netto risikoresultat etter reassuranse	-656	1 287	631	574
Kostnadsresultat				
Forfalt kostnadspremie	1 924	0	1 924	1 513
Frigjort adm.reserve	395	506	901	733
Faktiske administrasjonskostnader	-2 388	-520	-2 908	-3 023
Kostnadsresultat	-69	-14	-83	-777
Renteresultat				
Netto finansinntekter	-7 195	-4 052	-11 247	29 416
Til/fra kursreguleringsfond	0	5 527	5 527	-8 013
Garanterte renter premiereserve	-5 227	-2 777	-8 004	-7 981
Avkastning til risikoutjevningfond	109	0	109	-215
Renteresultat	-12 313	-1 302	-13 615	13 207
Samlet resultat	-13 038	-29	-13 067	13 004
Rentegarantipremie	857	0	857	819
Premie for fortjenesteelement	485	0	485	459
Netto resultat	-11 696	-29	-11 725	14 282
Til premiefond	0	0	0	-9 042
Til pensjonistenes overskuddsfond	0	-31	-31	-418
Til fripoliser	0	-716	-716	-3 166
(Til)/fra tilleggsavsetninger/bufferfond	12 313	1 511	13 824	-349
Avkastning til risikoutjevningfond	-109		-109	215
Avsetning ny adm. reserve modell fripoliser		-4 183	-4 183	0
Resultat teknisk regnskap	508	-3 449	-2 942	1 307
Teknisk resultat fra regnskap			-2 943	1 522
Resultat av ikke-teknisk regnskap			-1 973	4 029
Skattekostnad			661	-484
TOTALRESULTAT			-4 255	5 067
Overført til/fra risikoutjevningfond			-91	-19
Avkastning på risikoutjevningfond			109	-215
Overført fra/til egenkapital			4 237	-4 833
Sum overført			4 255	-5 067

Pensjonskassen er fullt oppreservert til det nye dødelighetsgrunnlaget K2013.

NOTE 26 - SKATT

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Tall i hele tusen	2022	2021
Resultat før skattekostnader	-4 916	5 551
+/- Permanente forskjeller	-28	-2 263
+/- Endring i midlertidige forskjeller	2 613	-1 164
Benyttet fremførbart underskudd	0	-2 124
= Grunnlag for årets skattekostnad	-2 331	0
Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-6	83
Fremførbart underskudd	-9 234	-6 317
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-9 239	-6 234
Beregnet utsatt skatt/skattefordel	-2 033	-1 372
Grunnlag formueskatt	2 672	7 190
Årets avsatte formueskatt	7	11
Årets avsatte betalbare skatt	0	0
Endring utsatt skatt	-661	484
Korreksjon tidligere år	0	0
Årets skattekostnad	-661	484

NOTE 27 - NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt TNOK 3 200 fra Stiftelsen Teknologiformidling i 2022.

Pensjonskassen har ikke avtale med sponsorselskapene om administrasjon av pensjonskassen.

NOTE 28 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Det var i 2022 ingen ansatte i pensjonskassen.

Utbetalt honorar til styremedlemmer i 2022 er TNOK 242.

	Styrehonorar
Johan Peter Johansen	75
Håkon Salbu	50
Grete Kyung Ai Hals	50
Lars Johan Hammersbøen	45
Eiolf Stein	22

Det vil bli utbetalt styrehonorar gjeldende 2022 på TNOK 75, i 2023.

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i Gabler Pensjonstjenester og mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen.

Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen ut over styrehonorar og ytelser fra tjenstepensjonsordningen som pensjonskassen administrerer.

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Teknologisk Institutt Pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Teknologisk Institutt Pensjonskasse.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balanse per 31. desember 2022, • Resultatregnskap 2022 • Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2022 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og • Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.
--	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassen sin evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Knut Nyerrød
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Knut Nyerrød

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5999-4-1152926

IP: 188.95.xxx.xxx

2023-03-26 18:53:48 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>